

האמת

במשנתו של רבי אשר פריינד זיע"א

בסייעתא דשמיא, פרשת שמיני שבת פרה - מברכין החודש ניסן תשע"ו | גליון מס' 11

לשונות אנש

במשנת בעל השפת אמת זיע"א

פרה

והעצה להיות בטל כעפר ואפר אל חיות השי"ת, ועי"ז מתחדש החיות

[תרל"א, ד"ה אא"ז]

כי וודאי גם לפרה יש טעמים, אבל הם למעלה מעולם הטבע, ועי"ז שבני ישראל מקבלין החק אף בלי טעם, זוכין לטעום גם מבחי' הטעם... אמרתי אחכמה כשהמכוון לידע אז רחוקה ממני, רק כשהקבלה כדי לקיים רצונו ית' זוכין לידע ג"כ... ועי"ז ההכנעה המשיכו חיות מחדש.

[שם, ד"ה ובמדרש]

מ"ש מטהר טמאים ומטמא טהורים, כי יש בחי' עצלות מבחי' עפר ג"כ ומטמא, ולהיפוך בחי' ביטול שהוא ג"כ בחי' עפר והוא חיות פנימי נטמן בשפלות האדם ומטהר, אם כי נראה מבחוץ שהכל ענין אחד.

[שם]

גם בפרה עין ארוז ואזוב שנתגאה כו' ישפיל כאזוב, א"כ למה ארוז, רק שיעלה גם מה שהי' מתגאה אז, שיתברר לו שכל הגיאות רק להשי"ת, והוא הנותן כח אף בזה שיוכל להתגאות, ועי"ז שב כראוי להשי"ת.

[תרל"ב]

כמו כן הזאת פרה מביא הכנעה לאדם.

[תרל"ח, ד"ה בטעם]

כי בודאי הדברים הניתנים משמים טובים ומסייעין לאדם רק הפעולה נגמר עי"ז הביטול אליו ית'... ופרה ביטול החכמה והשכל להשפיל עצמו כאזוב וכתולעת.

[תרמ"א, ד"ה בשם]

אבל בניי נמשכין באמונתם אחר רצונו ית' בלי טעם ומזה זוכין אל הטהרה.

[תרמ"ז, ד"ה ובטהרת]

נקודה בפרשה

מתוך שיעורו של מרן אדמו"ר מספינקא שליט"א בספה"ק 'שפת אמת'

לטעום טעם חוקה

ולוקח כדור להרגעת הכאבים, הרי טיפל בסימפטום כלומר בתוצאת המחלה שיש לו אך עדיין לא נגע בשורש הבעיה. כמו כן כשאדם נופל זו תוצאה של משהו יותר עמוק שעובר על האדם. על פי הגמ' הנ"ל מובן כי הנפילה היא תוצאה של הגאווה שיש לאדם וא"כ כשהבעיה הזו לא נפטרת אזי יכול להגיע לכל עריות שבתורה, כי לא שירש את עיקר הבעיה שלו שהיא הגאווה.

רעיון דומה אנו מוצאים באדם הראשון כששאל אותו הקב"ה: 'המן העץ אשר ציוויתך לבלתי אכול ממנו אכלת?' ואדם הראשון ענה: 'האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי' (בראשית ג'). וברש"י 'האשה אשר נתת עמדי' - כאן כפר בטובה. הקב"ה רצה ללמד את אדם הראשון, מהו הגורם לכך שאשתך תכשיל אותך באיסור? מדוע אשה מתנהגת באופן שלילי כשהיחס והקשר אמורים להיות על אופן חיובי? מגלה לנו רש"י: משום כפיית טובה. כאשר אחד הצדדים מתנהג באופן שלילי הוא הגורם שגם הצד השני יתנהג באופן שלילי. וא"כ התיקון לזה הוא בחילה לחזור ולטפל בגישה השלילית שלנו לכל דבר, ואחר כך ממילא נראה זאת גם אצל הזולת.

כמו כן המתגאה הוא גם סוג של כפיית טובה שלילית, שאדם לא זוכר מי נתן לו את כל החיות שלו וההצלחות, ועד שלא יתקן את המידה הזו, הוא בכל יום יגיע מחדש לחטא עין הדעת שלו, כי עדיין לא טיפל בשורש ומה יועיל לו לחפש עצות כיצד לא ליפול. בשל כך מרחם עליו הקב"ה וגורם לו להיטמאות בטומאת מות שצריך כפרת הזאת של אפר פרה אדומה. אך הסיבה לה הוא נצרך לפרה אדומה אינה עקב טומאת המות, כי זה הוא רק סימפטום, אלא משום שורש החטא שלו שהתגאה וזהו התיקון שעושה דבר ואף שאינו מבין הטעם.

על פי הנ"ל מובן גם תירוצו של השפת אמת, משום כך צריך בדווקא גם עין ארוז ולא מספיק האזוב, משום שאם ישים רק אזוב, אזי הוא יטפל רק בטומאת המות ועדיין יחשוב שהוא צדיק, אך המטרה שלנו היא הלא להזכיר לו את שורש הבעיה שהיא הגאווה, ולכן מביאים לו גם עין ארוז שיוזכר שכעת הוא מטפל בשורש הבעיה שבשלה הגיע לטומאת מות. ורק כך יש תוקף ותוספת משמעות לשפלות שנוהג על ידי האזוב.

(נכתב עי"ז ר' נפתלי בינג)

ברש"י עין ארוז ואזוב שהגבוה שחטא ישפיל כאזוב. וקשה למה לי ארוז? רק שצריך להיות השפלות מתוך זה הגאות שע"י שמיישב עצמו איך מלאו ליבו להתגאות בפני אדון הכל. עי"ז צריך לבוא לשפלות ובושה והכנעה. וזה תיקון חטא הגאות.

[תרל"ה, ד"ה ברש"י]

אנו יודעים שמזים על המצורע מאפר פרה, ואחד הסממנים שלה הוא עין ארוז, כדי לכפר על גאוותו. אך יש להבין כי בשלמא אזוב שרומז להכנעה וכפיית קומתו של האדם הוא זה שיוכל לכפר על חטא הגאווה, אולם מדוע צריך להביא גם עין ארוז שמראה על ההיפך? בכדי להבין את ביאור השפת אמת לעומקו של דבר, נקדים את דברי ה'ישמוח ישראל' בענין פרה אדומה (עין מדרו כסף צרוף).

בפרה אדומה ישנה קושיה ידועה. מצד אחד רש"י מביא טעם של ר' משה הדרשן 'תבוא אמו ותקנח צואת בנה', ומגיד אומר רש"י זאת חוקת התורה, 'גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה?' ומבאר ה'ישמוח ישראל, שאמנם לכל דבר אפשר לתת טעמים, אך כאן עיקר הפרה אדומה היא ללא טעם בדווקא. משום שכל ענין הפרה בא לכפר על מעשה העגל, שהחל כשאמרו בני ישראל 'כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו' ובמקום ללכת באמונה פשוטה ולהאמין למשה רבינו שאמר שיבוא לסוף ארבעים יום, הלכו כנגדו. לכן ציוותה התורה הק' לעשות פרה אדומה ללא טעם כדי ללמד אותנו שעל אף שיש טעמים למצוות ואנו צריכים לדעת אותם, אולם כל זה רק אחרי שאנו עושים תחילה בתמימות משום שהקב"ה ציווה ולא שכל דבר חייב להסתדר עם ההבנה של האדם, ומה שלא מסתדר לו הוא לא עושה. אלא אדרבה תחילה יש לעשות מתוך ציווה ה' גרידא ולאחר מכן אפשר גם להוסיף טעם...

ה'ישמוח ישראל' מרחיב עוד בנושא. ומצטט את דברי הגמ' 'המתגאה סוף בא על כל עריות שבתורה'. כשאדם נכשל, בדרך כלל הוא עסוק בכישלון שלו בניסיון להבין מדוע נכשל ומה יעשה מעתה כדי שישבו לא יכשל. אולם ידועה האמרה בשם הרבי מוקוצק על מאמר 'ונשמרת מכל דבר רע' שלא ירהר אדם ביום ויבוא לידי טומאה בלילה, שגם בזה אסור להרהר... כלומר האדם צריך להיות עסוק במקור שמביא אותו לידי נפילה יותר מאשר בנפילה עצמה. ובתרגום הוא משל לאדם שיש לו כאב

רפואה שלימה
רפאל בן שמעה
(שושנה) מדמוני

מנחם מנדל
בן טויבא
שנפצע בפגיעו בבריטל
בתשח"י

לזכר נשמת
רבי מנחם מנדל זצ"ל
בן רבי
משה נתן נטע זצ"ל

הרב ד'מאקאווא
ירושלים
נלב"ע
כ"ט אדר ב' תשע"א
ת. נ. צ. ב. ה.

אני משקר תמיד

ר' אשר היה אומר: ... אדם צריך להכיר את מדותיו הרעות – "מרחוק נראה לי ה'". בשעה שמרגיש את ריחוקו מהש"ת, הרי הוא באמת קרוב מאד, כי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת".

את תכלית האמת המוחלטת של הקב"ה, איננו יכולים להשיג, כי אנו חיים בעולם הבחירה. אולם אנו נתבעים לגלות את האמת האישית שלנו. זה נשמע פשוט, אך לא כך פני הדברים. בראשית דרכי בחבורה של ר' אשר, אמר לי אחד החברים הוותיקים, היודע אתה מהי אמת? ובכן אמת, ראשי תיבות: א'ני מ'שקר ת'מיד. האמת היא, שיכיר אדם מידותיו, חולשותיו, כפי שה' טבע בו. אין לאדם בחירה בהן ולכן אין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו. מטבעו, נרתע אדם לפגוש את מידותיו. לכן קשה לו להכיר אותן. אדם מלביש את חסרונותיו במלבושים, תחפושות של כבוד שמים, חסד, וכדו', כדי שלא ינקרו את מעטה הגאווה שלו. לכן הוא משקר תמיד. או שהוא מעניק להן מעמד של ארעיות, "במקרה נהגתי כך או כך". לכן "רשעים כל ימיהם מלאים חרטה". רא"ש היה אומר שכחוט השערה בין צדיק לרשע. לשניהם אותה מדה ואותו ניסיון, אלא שהצדיק מכיר במידה שלו ויש לו פחד מפני הנפילה בה. על כן הוא קולט את הסיבה שה' שולח לו לעמוד בניסיון. כך הוא מכיר את מציאות ה', דרך הסיבה. רא"ש סלל דרך, להכרת האמת העצמית, ע"י סיבות, שדרכן ה' מתגלה אלינו. כאשר מרע"ה בקש "הראני נא את כבודך", ענה לו ה' "לא יראני האדם וחי ... וראית את אחורי ופני לא יראו". "אחורי", אלו הן הסיבות, דרכן ה' מתגלה אלינו. עם כל ניסיון, ה' שולח לאדם סיבה למנעו מכישלון בניסיון. בשיחות שונות, קרא רא"ש לסיבה, "המחשבה השניה". רא"ש השתמש במשלים וסיפורים להמחשת הרעיון. אחד הסיפורים: על אדם קמץ בטבעו. כל מקבץ, מיד ליד, היה שב ריקם מביתו. יום אחד התדפק על דלתו אחד הקבצנים. הוא כבר עמד לטרוק את הדלת בפניו, אלא שבאותו רגע, עלה במעלה המדרגות אחד השכנים. בעל הבית שלף את ארנקו, הוציא ממנו מטבע ונתן ביד הקבצן. אם בעל הבית דנן היה עושה חשבון הנפש, היה צריך לשאול את עצמו מה קרה שהיום פתח את הארנק לעני, הרי אתמול ושלשום לא עשה כך? יש לאדם בחירה, (א) לרמות את עצמו ולחשוב, "אני צדיק". ואם נשאל אותו ומה היה אתמול ושלשום? הוא יפטור את עצמו, "זה היה מקרה". (ב) להכיר את האמת "פתחתי את הארנק, מבושה מפני השכן". אותו קמץ לא קנה את מידת הקמצנות ואין הקב"ה בא בטרוניה עמו מדוע הוא קמץ. גם הניסיון עם העני איננו בבחירתו. הבחירה שלו היא רק בהכרת "סכנת יסוד האין שלו", היינו קמצנותו. או אז, כאשר יתגרש

עליו ניסיון, הוא יגלה את מציאות ה' מתוך הסיבה, הבושה, שה' מזמן לו. בגילוי הזה הוא יבא לתכליתו בעולם, פרסום הבורא והתקשרות עמו.

אין אדם יכול להכיר את האמת שלו, היינו את שקריו, מעצמו, כיוון שאין אסיר מתיר עצמו מבית האסורים. הוא זקוק לסיבות שיביאו אותו לידי כך. לאדם יש בחירה, להכיר את חסרונותיו, מתוך הסיבות שה' שולח לו, או להתעלם מן הסיבות. העני בסיפור, דלעיל, הוא סיבה לעורר בקמץ את קמצנותו והבושה מן השכן, היא סיבה מאת ה' שיתגבר על קמצנותו ויפתח את הארנק. כך מגלה הקמץ, שה' הוא הצדיק, והגילוי נעשה דרכו.

קיימת דרך נוספת, בה יכיר אדם את מידותיו, על פי כלל הבעש"ט, "כל נגעים אדם רואה, חוץ, מנגעי עצמו". נכתב על כך בארוכה, במאמר "כל נגעים אדם רואה, חוץ, מנגעי עצמו", בגיליונו במס' 3. כל חיסרון שאדם מגלה בזולת, קיים בו. כך אפשר להסביר את המושג "עזר ננגדו". מתוך טענותיו על אשתו, יכול אדם ללמוד מה הוא צריך לתקן בעצמו. ואז העזר הוא ה"נגדו". כמובן שאין זה פוטר אותה מאחריות על חלקה.

כאן ישאל השואל, כיצד יבא אדם להכרת "סכנת יסוד האין שלי"? הרי רבים נקלעים לניסיונות ואינם מגלים את הסיבה שה' שולח להם. ובכן את "סכנת יסוד האין" אפשר לקנות רק מתוך הכנעה לצדיק אמיתי. דברי הצדיק, בין אם הוא חי, לאחזר פטירתו, צריכים להיכנס בלב. לא מספיק ללמוד אותם בשכל. בשכל, הדיבורים יכולים להישאר בגדר התפעלות ותו לא. צריך לחיות ולעמול אתם. לכן דברו חכמים על "לעסוק בדברי תורה" ולא "ללמוד דברי תורה". רא"ש אמר פעם למישהו, "תצטרך להתגלגל עם הדיבורים שלי שלש שנים עד שתבין אותי". חשוב לדעת, כי דר' זו, ככל דרך אמתית בעבודת ה', רצופה נפילות וקימות, "שבע יפול צדיק וקם". מכל נפילה, מתבהרת תכלית העבודה. רשע נופל ואיננו קם, כיוון שהגאווה שבו איננה מניחה לו.

יש דרך לגלות את כבוד ה' בעולם, מהתבוננות בגדלות הבורא, ויש דרך לגלות את כבוד ה' בעולמו מהכרת אפסיות, שפלות האדם. ר' אשר בחר ללמד את הדרך השניה, כאשר היא תואמת את עיקר דרכו של דוד המלך ע"ה. למרות שגם דהע"ה מדבר על "מה גדלו מעשיך ה'", עיקר דרכו הייתה, "כגמול עלי אמו", "גלמי ראו עיניך" "תולעת אני ולא איש", ולא מתוך מסכנות ולא מתוך יאוש, אלא מתוך אומץ להכיר את סכנת יסוד האין שלו. שלא ישכח שהוא גולם, גוש קרוץ חומה, לולי נפח בו הבורא רוח חיים.

מכתב ב'

...וזה שאמרו חז"ל "אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו" היינו שמחובתו של האדם לדעת תמיד בעת ניסיונו ובעת שהקב"ה עוזר, כי עזרתו היא מאת ה', וכי עצם יסורים הם עזרתו. שאם לא ישים האדם לליבו כל זאת שאם לא יאמין כי יסוריו מקרבין אותו ומביאין אותו לתכלית תיקון נפשו, הרי בודאי ובודאי שלא יוכל לו. ... וחובתנו לדעת כי "אלמלא הקב"ה עוזרו" - אלמלא שלח הקב"ה את היסורים לאדם כדי שיעזרו לו "לא היה יכול לו", לא היה יכול האדם בשום פנים ואופן לסבול היסורים וכמו שאמר דוד המלך ע"ה "גם שם ידך תנחני ותאחזני ימיני".

בפרשתנו (ד ט) "כי היום השם נראה אליכם" וברש"י להשרות שכינתו וכו'. השם נראה אליכם - 383 עם שלש המלים 386 שכינה עה"כ 386.

ובפרשתנו (ט ז) "וימלא כפו ממנה" וברש"י היא קמיצה. כפו ממנה עם האותיות והמלים - 250 קמיצה עם האותיות - 250.

באו"ח הק' בפרשתנו (ט כב) ד"ה וישא אהרון בסוף הדבור וז"ל ואומרו וירד אולי כי היא לשון ירידה כי הוכר לו פחיתותו לצד שראה שגמר מעשות הכל ולא ירדה שכינה וכו'.

יש כאן דבר נפלא כי בוודאי אהרן הכהן ע"ה היה עוסק בתשובה כל הזמן ובודאי שהיה אצלו הכרת החטא והיה בשפלות ובכ"ז רואים שלא הגיע לתכלית השפלות והכרת שפלותו בשלמות עד שעבר את המעבר הזה שהיה לו בושות לעיני כל ישראל רואים מזה כמה אדם צריך לעבור אפילו הצדיק הגדול ביותר עד שיגיע לשלמות הביטול.

ולפי זה אפשר להסביר כמה דברים בפרשה זו דהנה בפסוק כ"ג אומר רש"י שאהרן אמר למשה 'משה אחי כך עשית לי שנכנסתי והתבישתי מיד נכנס משה עמו וכו'. וזה תמוה שאהרן בא בטענה על משה הרי הקב"ה אמר לו ועשה בצווי השם א"כ מה הטענה עליו? ובהמשך הפסוק אומר רש"י שכלל ישראל היו נכלמים ואמרו שאולי לא נמחל להם החטא וכו' צריך להבין איפה זה נרמז כאן, גם צריך להבין מה הענין של ויברכו את העם הרי אהרן כבר ברח.

ולפי דברנו אפ"ל שאהרן לא בא בטרוניא למשה להיפך הוא אמר בניחותא שהוא הכיר שהיה צריך לעבור את המעבר הזה כדי להגיע לשלמות השפלות אז הוא אמר למשה אחרי שעברתי את זה בא נכנס להתפלל שיהיה לתכלית ואז יצאו ויברכו לשון המשכה שאת הכרת החטא הזאת הם יכלו להמשיך גם לכלל ישראל ואז הם היו נכלמים וכו' כמו שמפרש רש"י וזה הפרוש שתשרה שכינה במעשה ידינו שאם נגיע לשלמות הכרת האפסיות שלנו אז יכול להיות השראת השכינה בשלמות.

למדים אנו מכך שכל מעבר שאדם עובר זה בכדי לעזור לו להגיע לשלמות שלו ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, הפי' שאם לא יכיר האדם שהמהעבר הזה, בזה הקב"ה עוזרו, אזי הוא לא יחזיק מעמד ולא יוכל להתגבר על הטבע שלו.

באין לנו כל גוף מממן
הדפסת והפצת הגיליון תלויה אך ורק בתרומה שלכם
נא הרימו תרומתכם בענין יפה
לתרומות והנצחות נא לפנות עד יום ג' בערב
ל: 0527-110-160
ניתן להצטרף לרשימת התפוצה
בדוא"ל: eemanti@gmail.com

מכון
האמנתי
כי אדבר
עבודת ה'
ברוך האמונה הפשוטה

כוח העיניים

ר' שאול דיין (שם בדוי לאדם אמיתי עד מאד) לא היה תמיד אדם דתי. הוא נולד להורים שומרי מסורת אולם בנערותו ובחורותו הגיע לצבא ושם לא נותר מאומה מהמעט שהיה שם מבית אבא. לאחר נישואיו עבד והשתכר יפה אולם לא היה לו סיפוק בחייו. משהו ניקר בו כל העת. בשלב כלשהו שמע על ר' אשר והגיע לביתו בירושלים ותיכף ומיד שינה את אורחות חייו והחל לשמור תורה ומצוות - יחד עם רעייתו - הפך לתלמידו הנאמן של ר' אשר ועשה כל מה שהורה לו ללא זיז של סטייה קלה ימין ושמאל.

ר' שאול התייסר בנפשו פנימה מבעיה מסוימת (שבגללה שמע על ר' אשר ואמרו לו שרק הוא יוכל להושיע אותו) והוא ציפה שהבעיה תיפתר בשלב זה כאשר מצא מורה דרך רוחני המתווה לו את כל אורחות חייו. ואמנם ר' אשר שינה כליל את כל חייו. הוא הורה לעזוב את עיד מגוריו בגוש דן והביאו לירושלים לדירה קטנה ורעועה למדי. את עבודתו המכניסה הורה לו לעזוב וכך הורה גם לרעייתו שישבה אף היא על משכורת מכניסה מאד, ואת שניהם שיבץ בעבודות חדשות בירושלים. הם עבדו הרבה יותר קשה מאשר מקודם אבל למרבה הפליאה המשכורת של שניהם הצטמצמה בבת אחת בתשעים אחוז. והם שהיו רגילים לחיי רווחה ברמות גבוהות, מצאו עצמם לאחר תקופה קצרה חיים חיי צמצום הגובלים בעוני. ואם לא די בכך, ר' אשר מנווט את כל אורחות חייהם ואומר להם מדי יום בימוז מה יעשו וכיצד ינהגו. "המבחן שהעביר אותי היה קשה מנשוא" סיפר לי ר' שאול (כנ"ל) כעבור שנים. "הלכתי אחריו באש ובמים אבל לא הרגשתי סיפוק. ובעיקר אני רציתי שהוא יפתור לי את הבעיה שלי ולא רק שהוא לא פתור אותה, אלא מדי פעם גם רמז לי שהבעיה הזאת היא תיקון הנפש שלי בעולם הזה וכי היא עתידה ללוות אותי עד מאה ועשרים. שמעתי ולא רציתי להבין, גחלת האופטימיות שלי הוסיפה להבהב ואני הייתי בטוח שיום אחד אבוא לר' אשר והוא יבשר לי בשמחה גדולה שנושעתי.

אבל זה לא קרה ולא עוד אלא ההוראות שהוא הנחית עלי ועל רעייתו היו קשות יותר ויותר.

יום אחד תפס אותי המשבר. חשבתי לעצמי מה למען השם קורה כאן? כרכתי את גורלי באדם שמעולם לא הכרתיו ואני נותן לו לעשות בי כרצונו. נכון שתחושה עמוקה בפנימיות הנפש שלי אומרת לי שהוא מצעיד אותי במסלול הכי אמיתי, אבל מצד שני הרי הוא הוריד אותי מעושר לעוני, מחיים של הפקר שבהם עשיתי ככל העולה על רוחי לחיים סגורים. והעיקר - באתי אליו כדי שיפתור לי את בעיית המעיקה והיא נדחקת הצידה ובמקומה הפכתי לפועל שחור יחד עם רעייתי.

פתאום מצאתי את עצמי רותח מזעם על ר' אשר ורגלי מוליכות אותי אל ביתו. אני בערתי כולי מכעס עצור. כל המרירות שלי על החיים שהשתנו התנקזה לפתע ממעמקי לבי ונפשי אל מוחי ומשם ללשוני. המילים שרציתי לומר לו - יותר נכון לצעוק עליו - היו סדורות בפי במשפטים ברורים. הלכתי אל ביתו בצעדי ריצה

ואז נפתחת הדלת ור' אשר יוצא מהבית במלוא קומתו התמירה (זה היה לפני עשרות שנים, כשהוא היה במיטב כוחותיו) אינני יודע האם יצא מהבית כדי ללכת לאיזה מקום או שמא יצא לקראתי, אבל הוא בא לקראתי והתבונן בי בעיני האש שלו ואני רוצה לומר לו משהו אבל המבט שלו מצמית אותי ומקפיא אותי. באמצע ההליכה הפסקתי להתקדם וקפאתי על מקומי. אני מרגיש איך הוא קורא את מחשבותי והמבט

שלו כמו קרן לייזר ששואב את כל החיות מקרבי. כל 'גבורתי' מתפוגגת כבועת סבון, המילים החצופות והקשות שעמדו על קצה הלשון התאדו בן שניה כאילו לא היו. אני חש שר' אשר עונה לי ללא מילים על כל מה שרציתי לומר ולברר והוא ממשיך ונועץ בי את עיני הגחלת שלו ואני מאבד את כל כוחותי כאילו כל החיות נשאבת מקרבי ופתאום אני מוצא את עצמי מתקפל כבובת סמרטוטים וכמעט משתטח ארצה מרוב חולשה. מעולם לא ראיתי מבט כזה וחושבני שגם אחרי כן, למרות שראיתי את ר' אשר אלפי פעמים ואולי רבבות, לא ראיתי את המבט החד-פעמי הזה.

"רצית משהו?" דימיתי לשמוע את ר' אשר שואל אותי אבל לא הייתי מסוגל לענות כלום. הייתי ממש משותק. בקושי הצלחתי להזדקף ולעמוד על רגלי. רעדתי בכל גופי מעוצמת החוויה המטלטלת שעברתי. או אז נוכחתי לדעת שהאדם שעומד מולי איננו איש ככל האנשים. כל מה שרציתי לומר היה מיועד אל אדם כערכי אבל לא כלפי אישיות כבירה כזאת, היודעת מבלי שתיאמר מילה אחת כל מה שבלבי. אז הבנתי היטב כי ר' אשר יודע יותר טוב ממני מה טוב בשבילי ומה תיקון הנפש שלי בעולם הזה, וכל התרעומת שבלבי התפוגגה ונעלמה מרגע זה ואילך ומאותו יום והלאה הכנעתי עצמי אל ר' אשר והנחתי לו להוביל אותי בדרך שסלל לי לכל ימי חיי. ידעתי כי מעתה ואילך לא אשמור בלבי שמץ של טינה על כך שהחיים שלי אינם נראים כפי שחשבתי שייראו. מאז ועד היום הלכתי לאורו, עשיתי כל מה שאמר לי ועד היום אני הולך בדרכו וכל מה שיש לי - הרי הוא משלו. ראיתי אצלו ניסים ונפלאות על כל צעד ושעל אבל ידעתי כי אכן במסגרת תיקון הנפש שלי, נגזר עלי להישאר באותו מצב כמו שבאתי אליו וזאת נגזר עלי מאת בורא עולם היודע מה תכליתי בעולם הזה. תודות לר' אשר חסכתי לי שנים של צער יגון ואנחה וציפיה מחלת ומכלת לב למשהו שיבוא ולבסוף כאשר אינו בא אי אפשר לשאת את הצער. ר' אשר פקח את עיני לראות אמונה ואת כל תקוותי הנושנה הכנסתי באמונה וראיתי נפלאות אך אין כאן מקום להאריך.

בדרכו של צדיק

אמרות, סיפורים, והנהגות מרבי אשר זיע"א

לזכור את הפגם

פעם הגיע אל ר' אשר אדם שישב מספר שנים בכלא בגין גניבה, בין הדברים סיפר אותו אדם לר"א שבהיותו בכלא, התחזק, וארגן מניני תפילות לאסירים והחזירו הרבה מן האסירים בתשובה ועוד ועוד. בסיום דבריו אמר לו ר"א: **אל תשכח למה נכנסת לכלא בגלל שגבת!**

עוד סופר כי פעם הגיע אל ר' אשר רב מסוים שהיה מחזיר רבים בתשובה, בין הדברים אמר לו ר' אשר כי אמנם האדם חוזר בתשובה אך צריך הוא להיות תמיד בבחינת חטאתי נגדי תמיד ולראות את פגמיו הקודמים ומתוך כך להתקשר לבוראו, כדרכו. אמנם אותו האדם לא היה מוכן כלל לשמוע על כך וטען בלהט כי בעל תשובה הוא כתינוק שנולד וכו', כשעזב אותו האדם את הבית אמר עליו ר' אשר, **'ער איז ארויס פון איין גדלות און אריין אין א'צוויטע גדלות'** (הוא יצא מגדלות אחת אך נכנס לגדלות אחרת).

מעלת ההתבודדות

סיפר ר' אברהם מ. קיפר: פעם בהיותי במירון הלכתי בשבת בבוקר אל היער להתבודד ובהיות שאוהב אני לתור את הטבע החילותי להסתכל אל דא ועל הא, אם בנקיקים, סלעים ועצים. באמצע תפסה אותי המחשבה מה אני עושה כאן הרי הלכתי להתבודד, להתבונן, ולהתפלל אל ה', ובמקום כך עוסק אני בשטויות, עזבתי את היער וירדתי אל הצריף, שם פגשתי בר"א ואמרתי לו שאני שבו, סיפרתי את שהיה, כשסיימתי אמרתי לו א"כ מה יש לי להתבודד הרי אני לא אוחז בכך כלל, ענה לי ר"א: **אם הגעת להכרה הזו זה מצוי, כי הלא בדיוק לשם כך הולכים אנו להתבודד, בכדי לראות שאנו לא אוחזים בכך כלל.**

איתא בשם צדיקים עה"פ 'האמנתי כי אדבר' שע"י הדיבורים באמונה, משתרשת האמונה אצל האדם, אמת נכון הדבר אבער ס'איז א עבודה. (ר' אשר זיע"א)

